პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 47-ე წელი № 210 (13594) | ხუთშაბათი, 15 სექტემბერი, 1966 წ. | ფასი 2 კაპ.

პარტიული ორგანიზაციების საანგარიშო-საარჩევნო კრებები

დღეს ჩვენს რესპუბლიკაში იწყება პირველადი პარტიული ორგანიზაციების საანგარიშო-საარჩევნო კრებები — კიდევ ერთი საპასუხისმგებლო, მნიშვნელოვანი მოვლენა საქართველოს პარტიულ ცხოვრებაში.

ახლა შემოდგომაა, მსუყე, მაძღარი... გამრჯე ადამიანები წლის ნაამაგარს იმკიან, გაჩაღებულია რთველი, იკრიფება ბოლი, ულევ ნაკადად მიედინება ხარჩო საწყობებსა და ბეღლებში...

და თითქოს სიმბოლურია, რომ პირველადი პარტიული ორგანიზაციების საანგარიშო-საარჩევნო კრებებიც უმთავრესად ამ დროს იმართება ხოლმე. ამ კრებებზეც იმეკან კომუნისტთა ნაშრომსა და ნაამაგარს, მთელ იმ მუშაობას, რაც პარტიულმა ორგანიზაციებმა საანგარიშო პერიოდში გასწიეს.

როგორც კარგი მეურნე, მომავალი წლის უხვ მოსავალს შემოდგომაზეც რომ უყრის მტკიცე საფუძველს, ისე ოფიციალური პარტიული ორგანიზაციაც თავის საანგარიშო-საარჩევნო კრებებზე განვლილი მუშაობის სწორი ანალიზით, ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის გაუმჯობესებისათვის ახალი რეზერვების გამოძებნით, ნაკლოვანებათა მოსრიდებელი კრიტიკით. საქმიანი და პრაქტიკული ღონისძიების შემუშავებით ყველა საფუძველს ქმნის მომავალ საანგარიშო პერიოდში უფრო ნაყოფიერი მოღვაწეობისათვის.

ახლანდელი ანგარიშები და არჩევნები კი განსაკუთრებულია — პირველად ეწყობა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIII ყრილობის შემდეგ. და სწორედ ამაშია მისი თავისებურება და ეროვნულ-ეროვნული ... [illegible] ... ეროვნული ... [illegible] ... ეროვნული ... [illegible] ...

თეორიის საკითხები

კომუნიზმის მშენებლობა სსრ კავშირში და მსოფლიო რევოლუციური პროცესი

ოქტომბრიდან გადასვლა კაპიტალიზმიდან სოციალიზმზე ისტორიული პროცესია, რომელიც ჩვენი ეპოქის ძირითად შინაარსს შეადგენს. პროლეტარიატის თვითეულ ერთნულ რაზმს, რომელიც სოციალიზმისა და კომუნიზმისათვის იბრძვის, თავისი წვლილი შეაქვს ამ დიდ რევოლუციურ პროცესში. მუშათა კლასის ინტერნაციონალური მოვალეობა, აღნიშნავდა ვ. ი. ლენინი, იმაში მდგომარეობს, რომ გააკეთოს „ერთ ქვეყანაში განსახორციელებლის მაქსიმუმი... ყველა ქვეყანაში რევოლუციის განვითარების, მხარდაჭერის, გამოწვევის მიზნით“ (თხზ., ტ. 28, გვ. 358).

ჩვენს ლენინურ პარტიას თავის წმიდათა-წმიდა ინტერნაციონალურ მოვალეობად მიაჩნია ყოველი ღონისძიებით დაუჭიროს მხარი მსოფლიო რევოლუციურ და განმათავისუფლებელ მოძრაობას.

როგორც სკკპ XXIII ყრილობამ ხაზგასმით აღნიშნა, მსოფლიო რევოლუციურ პროცესში ჩვენი პარტიის მთელი საბჭოთა ხალხის ძირითადი წვლილია კომუნიზმის მშენებლობა სსრ კავშირში, საბჭოთა სოციალისტური საზოგადოების ყოველმხრივი სრულყოფა. ეს მიაჩნიათ საბჭოთა ხალხის მთავარ ინტერნაციონალურ მოვალეობად მომზე კომუნისტურ და მუშათა პარტიებსაც. ყრილობაზე უცხოელმა დელეგატებმა თავიანთ გამოსვლებში უაღრესად მაღალი შეფასება მისცეს იმ მნიშვნელობას, რაც მსოფლიო რევოლუციური მოძრაობის ბედისათვის აქვს ჩვენი ქვეყნის მშრომელთა შემოქმედების საქმიანობას, რომელნიც კომუნიზმს აშენებენ.

საბჭოთა კავშირის ძლიერება, მისი მზადყოფნა დახმარება გაუწიოს სხვა ხალხებს, იყო და რჩება დიდმნიშვნელოვანი გარანტიად კონტრრევოლუციის „ექსპორტის“, სოციალისტური და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი რევოლუციების მონაპოვართა მიმართ იმპერიალისტური ხელყოფის წინააღმდეგ. საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების სხვადასხვამხრივმა დახმარებამ ბევრ ხალხს შესაძლებლობა მისცა სოციალიზმის გზას დასდგომოდა. ამ დახმარებაზე დაყრდნობით პატარა ხალხებსაც კი, რომლებიც სამართლიან საქმეს იცავენ, ძალუძთ წინააღმდეგობა გაუწიონ იმპერიალისტთა შეტევას. ასეთი შეუფრეკელი ძალის მაგალითია სოციალისტური კუბა, რომელმაც წარმატებით მოიგერია ინტერვენტთა ყველა იერიში, და ებრძვის კაპიტალისტური სამყაროს ყველაზე ძლიერი ქვეყნის — ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიის წინააღმდეგ.

1

თავის ქვეყანაში გამარჯვებული მუშათა კლასი როგორ, რა გზებითა და მეთოდებით უნდა ეხმარებოდეს სხვა ქვეყნების მშრომელთა რევოლუციურ ბრძოლას? 1917 წლის დიდმა ოქტომბრის რევოლუციამ ეს საკითხი არა მარტო თეორიის, არამედ აგრეთვე საბჭოთა კავშირის მუშათა კლასის, ყველა მშრომელთა რევოლუციური ტაქტიკის ერთ-ერთ ყველაზე მწვავე საკითხად გადააქცია.

ამ კითხვის პასუხი ხომ განსაზღვრავდა ისტორიაში პირველი სოციალისტური ქვეყნის მთელი პოლიტიკის — საგარეო და საშინაო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებას. გასაკვირველი არ არის, რომ სახელდობრ ამ საკითხზე რევოლუციისთანავე გაჩაღდა პარტიაში მწვავე დისკუსია. ლენინმა და ლენინელებმა გამოაცხადეს ერთადერთი სწორი კურსი— რუსეთში სოციალიზმის მშენებლობის კურსი; ამ კურსში ხედავდნენ ისინი ჩვენი ქვეყნის გამარჯვებული მუშათა კლასის უმაღლეს ეროვნულ ამოცანასაც, სხვა ქვეყნებში რევოლუციური მოძრაობის მხარაჭერის მთავარ, გადამწყვეტ გზასაც. პოზიცია „მემარცხენე“ კომუნისტებისა, აგრეთვე ტროცკისა და მისი მიმდევრებისა, რომლებიც ლენინის წინააღმდეგ ილაშქრებდნენ, იყო ავანტიურისტული პოზიცია, რომლის მიხედვითაც საბჭოთა რუსეთს უნდა გაეჩაღებინა ეგრეთწოდებული „რევოლუციური ომი“ მსოფლიო ბურჟუაზიის წინააღმდეგ.

როგორც ცნობილია, ლენინის პოზიცია საფუძვლად დაედო ბოლშევიკების პარტიის გენერალური ხაზს. ახლა ლენინის სიმართლეს მტკიცება აღარ ესაჭიროება. საკმაოდ დამაჯერებელი სიტყვა თქვა თვითონ ისტორიამ. პრაქტიკულმა გამოცდილებამ. „ბურჟუაზიული გადაგვარებისა“ და რევოლუციის დაღუპვის ტროცკისტულ წინასწარმეტყველებათა საწინააღმდეგოდ საბჭოთა კავშირის მშრომელებმა ააშენეს სოციალიზმი, გადაკეტილი თავიანთ სამშობლო მძლავრ საბჭო�profile.

რომელმაც შეძლო ხერხემალი გადაემტვრია ფაშიზმისათვის და მეორე მსოფლიო ომის წლებში დაეცვა ხალხთა თავისუფლება და დამოუკიდებლობა. ჩვენი ქვეყანა თავისი მაგალითით რევოლუციური ბრძოლისათვის შთაგონებდა მსოფლიო პროლეტარიატის ავანგარდს, ეხმარებოდა კომუნისტური მოძრაობის რიგების, სოციალიზმისათვის ყოველ შეგნებულ მებრძოლთა რიგების სწრაფ ზრდას. ყოველივე ამან უდიდესი გავლენა მოახდინა მსოფლიო ისტორიულ პროცესზე. ხელსაყრელი პირობები შექმნა ევროპისა და აზიის მთელ რიგ ქვეყნებში შემდგომი სოციალისტური რევოლუციების / წარმატებისათვის, ახალი შესაძლებლობანი წარმოშვა ხალხთა ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ბრძოლისათვის, დიდმნიშვნელოვანი ხელოუქველი დაუდო რევოლუციური და გამათავისუფლებელი მოძრაობის ისეთ აღმავლობას, როგორიც ისტორიაში არ ყოფილა.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის გენერალური ხაზი, რომლის მიზანია კომუნიზმის აშენება და რომელიც ორგანულად ახამებს საბჭოთა ხალხის ეროვნულ ინტერესებსა და მის ერთგულებას ინტერნაციონალური მოვალეობისადმი, შეიცავს პრინციპულ დებულებებს, რომლებიც ლენინმა წამოაყენა და დაიცვა ოქტომბრის რევოლუციის ცოტა ხნის შემდეგ.

რა თქმა უნდა, განვლილ ათეულ წლებში არსებითად შეიცვალა საშინაო და საერთაშორისო პირობები, რომლებშიც ჩვენი ქვეყანა ცხოვრობს, რომლებშიც მსოფლიო სოციალიზმი ვითარდება. კერძოდ, ძირეულად შეიცვალა ძალთა თანაფარდობა მსოფლიოში. მაგრამ ყველა ეს ცვლილება ოდნავ საფუძველსაც არ გვაძლევს იმისათვის, რომ გადავსინჯოთ ჩვენი დამოკიდებულება „რევოლუციური ომის“ პრობლემისადმი.

და აქ საქმე მარტო ის კი არ არის, რომ ვცხოვრობთ რაკეტულ-ატომური იარაღის ეპოქაში, როცა საჭიროა ახალი მიდგომა ძალთა თანაფარდობის თვით ცნებისადმი, განსაკუთრებით თუ საქმე ეხება ახალი მსოფლიო ომის შესაძლო სოციალურ-პოლიტიკური შედეგების შეთვალთვალას.

მარქსისტულ-ლენინური პარტიები ემყარებიან იმას, რომ ვ. ი. ლენინის იმ მითითებებს, თუ რა გზით დაეხმარებოდა გამარჯვებული პროლეტარიატი რევოლუციას სხვა ქვეყნებში, განსაზღვრავდა არა მარტო ტაქტიკური მოსაზრებანი, დაკავშირებული ახალგაზრდა საბჭოთა რესპუბლიკის საშინდრო სისუსტესთან. არა, აქ მთავარი იყო და რჩება მარქსისტული კონცეფცია რევოლუციისა როგორც ღრმა სოციალური გადატრიალებისა, რომელსაც ახდენენ თვითეული ქვეყნის თვით მუშათა კლასი, მშრომელთა ფართო მასები.

ჯერ კიდევ ფრიდრიხ ენგელსი, განიხილავდა რა ყველა განვითარებულ ქვეყანაში სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების პერსპექტივებს, ამ ქვეყნების მომავალ ურთიერთობას კოლონიების ხალხებთან, გაფრთხილებას იძლეოდა: „ძლევამოსილი პროლეტარიატი ვერავითარ ხალხს თავს ვერ მოახვევს ვერავითარ გაბედნიერებას ისე, რომ ამით ძირი არ გამოუთხაროს თავის საკუთარ გამარჯვებას“ (კ. მარქსი და ფ. ენგელსი. თხზ., გამოც. მე-2, ტ. 35, გვ. 298. რუს.). ასეთსავე პოზიციას ადგა ვ. ი. ლენინი. უარყოფდა რა ამათ შეხედულებებს, ვინც ფიქრობს, რომ საერთაშორისო რევოლუციის ინტერესები მოითხოვს ამ რევოლუციის წინაბიჯებას, კერძოდ წაბიჯებას ომის დახმარებით, იგი 1918 წელს ამბობდა: „ასეთი „თეორია“ სრულიად წინააღმდეგი იქნებოდა მარქსიზმისა, რომელიც ყოველთვის უარყოფდა რევოლუციების „წაბიჯებას“, რევოლუციებისა რომელნიც ვითარდებიან მათ წარმოშობ კლასობრივ წინააღმდეგობათა სიმწვავის მომწიფებისდა კვალად“ (თხზ., ტ. 27, გვ. 66).

სახელდობრ პრინციპულ და არა ტაქტიკურ მოსაზრებათა საფუძველზე აღმოცენდა ლენინის შეხედულებანი იმაზე, რომ „ჩვენ საერთაშორისო რევოლუციაზე მთავარ ზეგავლენას ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკით ვახდენთ“ (თხზ., ტ. 32, გვ. 556), მისი მითითებანი იმის შესახებ, რომ „ძალმომრეობას აქვს თავისი ძალა იმათ მიმართ, ვისაც უნდა ალადგინოს თავისი ხელისუფლება. მაგრამ ამით ამოიწურება კიდეც ძალმომრეობის მნიშვნელობა, შემდეგ კი უკვე ძალა აქვს გავლენასა და მაგალითს. პრაქტიკულად, მაგალითით უნდა ვაჩვენოთ კომუნიზმის მნიშვნელობა“ (თხზ., ტ. 31, გვ. 559).

სწორედ ეს არის სოციალისტური ხალხმეურნეობის მუშათა კლასის, ყველა მშრომელთა ღონისძიებების ძირითადი წარმართვა კაპიტალისტურ სამყაროში რევოლუციური მოძრაობის მხარდასაჭერად, ძირითადი ფორმა მათი მონაწილეობისა მსოფლიო რევოლუციური პროცესის შემდგომ გაშლაში.

რა თქმა უნდა, ეს დებულებანი ეხება სოციალისტური სახელმწიფოების მიერ სხვა ქვეყნებში რევოლუციური მოძრაობის მხარდაჭერის მხოლოდ გზებსა და ფორმებს და არა საერთოდ რევოლუციის გზებსა და ფორმებს. ეს უკანასკნელნი, როგორც ცნობილია, შეიცავენ კლასობრივი ბრძოლის მეთოდების მთელ არსენალს, რომელიც მუშათა კლასს შეუძენია, მათ შორის შეიარაღებული ბრძოლის მეთოდების არსენალს.

მაგრამ ამასთანავე გამორიცხული არ არის რევოლუციური მოძრაობისათვის სოციალისტური ქვეყნების უშუალო დახმარების სხვადასხვა ფორმებიც.

კონკრეტულად რა გავლენას ახდენს მსოფლიო რევოლუციურ პროცესზე სოციალიზმისა და კომუნიზმის წარმატებითი მშენებლობა იმ ქვეყნებში, სადაც ძალაუფლება ხელთ აიღო მუშათა კლასმა?

2

წარმატებანი ჩვენს ქვეყანაში კომუნიზმის მშენებლობაში, ისევე როგორც წარმატებანი სოციალისტური მშენებლობისა სოციალიზმის სხვა ქვეყნებში, შეადგენენ უწინარეს ყოვლისა ცვლილების მთავარ წყაროს ძალთა თანაფარდობაში, რომელსაც პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა აქვს იმპერიალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში. საქმე ეხება არა მარტო ეკონომიურ და მორალურ-პოლიტიკურ ძალებს, არამედ სამხედრო ძალებსაც.

ცნობილია, რომ საბჭოთა კავშირი და სხვა სოციალისტური ქვეყნები საჭირო დახმარებას უწევენ ხალხებს, რომლებიც თავიანთ თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობას იცავენ. დახმარების ეფექტურობა სოციალიზმის ქვეყნების სამეურნეო და ტექნიკური განვითარების დონეზეა დამოკიდებული. ეს ცხადყოფს, რომ სოციალისტურ სახელმწიფოთა ეკონომიკის ყოველმხრივი ზრდით უაღრესად დაინტერესებულია იმპერიალიზმის წინააღმდეგ მებრძოლი ყველა ხალხი.

შემდეგ. საბჭოთა კავშირში კომუნიზმის მშენებლობა აფართოებს სოციალიზმის სხვა ქვეყნებთან ეკონომიური თანამშრომლობის შესაძლებლობებს და ამით უქმნის მათ სულ უფრო ხელსაყრელ პირობებს ახალი საზოგადოების მშენებლობის ტემპების დასაჩქარებლად. თუ მივიღებთ მხედველობაში მეტი წილი სოციალისტური ქვეყნების ეკონომიკის ხასიათს, იმას, რომ ისინი დაინტერესებული არიან შრომის საერთაშორისო სოციალისტური განაწილების განვითარებით, წარმოების კოოპერაციითა და სპეციალიზაციით, საქმის ამ მხარეს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მომავალი მსოფლიო სოციალიზმისათვის.

მსოფლიო რევოლუციური პროცესის განვითარების თვალსაზრისით ფრიად დიდმნიშვნელოვანია აგრეთვე ის, რომ კომუნიზმის წარმატებითი მშენებლობის პროცესში ფართოვდება სხვა ხალხებისადმი ეკონომიური და მეცნიერულ-ტექნიკური დახმარების შესაძლებლობანი. ამას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება იმ ეპოქაში, როცა ხალხები, რომლებიც კაცობრიობის უმრავლესობას შეადგენენ, განთავისუფლდნენ ან თავისუფლდებიან კოლონიური მონობისაგან, ეძებენ ყოფილი ჩამორჩენილობის დაძლევის რაც შეიძლება სწორ გზებს. განთავისუფლებულ ქვეყნებში სულ უფრო იზრდება სწრაფვა განვითარების არაკაპიტალისტური გზისადმი, სოციალიზმისადმი, იზრდება სწორედ სოციალისტური ქვეყნების წარმატებების, მათი მაგალითის მიმზიდველი ძალის, მათი იდეების ზემოქმედებანი.

სსრ კავშირში კომუნისტური მშენებლობა მრავალგზის ზრდის სოციალიზმის მაგალითის ძალას. ლენინს არაერთხელ გაუსვამს ხაზი საქმის ამ მხარისათვის. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ თანამედროვე პირობებში სოციალისტური ქვეყნების მაგალითის ძალა მსოფლიო რევოლუციური ენთუზიაზმსა და მაღალ შეგნებულობაზე, მის ინტერნაციონალიზმზე დაყრდნობით შეიძლება რაღაც შედარებით მოკლე ისტორიული პერიოდის განმავლობაში საქმე წარმოჩრთოს ცხოვრების დონის აუმაღლებლობაც და ამასთან წარმატებით წყდებოდეს ეკონომიკის მშენებლობა. მაგრამ ვერავითარი მაღალი შეგნებულობა ვერ მოგვცემს შესაძლებლობას გადავაქციოთ ასეთი ვითარება მუდმივ მდგომარეობად. ეკონომიური კანონები გარდუვალად უფრო ძლიერი აღმოჩნდებიან, დაიწყებენ შურისგებას, შურისგებას ათასობით გზით, რაც ბოლოს და ბოლოს მოგვცემს შრომის ნაყოფიერების შემცირებას და ეკონომიური განვითარების შენელებას.

მსოფლიო რევოლუციურ მოძრაობას ლამაზი ეესტები კი არ სჭირდება, არამედ ქმედითი დახმარება. ეს რომ აქვს შეგნებული, ხალხთა ხალხი უწევს მას ყველაზე დიდ დახმარებას, როგორის გაწევაც კი შეუძლია, დახმარებას, რომელიც უწინარეს ყოვლისა თავის ქვეყანაში კომუნიზმის წარმატებით მშენებლობაში მდგომარეობს. ეს ნიშნავს იმ მასტიმულირებელი გავლენის არა მარტო რაოდენობრივ, არამედ ხარისხობრივ ზრდასაც, რომელსაც სოციალისტური სიმყარო უწევს მსოფლიო რევოლუციური პროცესის განვითარებას.

რევოლუციის უკვე პირველი დღეებიდან საბჭოთა ქვეყნის ახალ საზოგადოებრივ წყობილებას მაგალითის უდიდესი ძალა ჰქონდა. ჩვენი ქვეყნის სოციალური და პოლიტიკური ძიებანი, სოციალისტური კულტურის აყვავება ახდენდა და კვლავაც ახდენს დიდ გამარკვეულობრივებელ ზემოქმედებას მთელი მსოფლიოს მშრომელებზე, ახდენს სოციალიზმის უპირატესობათა დემონსტრირებას. ამასთან საჭიროა მხედველობაში ვიქონიოთ, რომ სსრ კავშირში (ისევე როგორც ბევრ სხვა ქვეყანაში) სოციალისტური მშენებლობის მსვლელობაზე აო შეიძლებოდა გავლენა არ მოეხდინა ისეთ ფაქტორებს, როგორიც იყო წარსულისაგან მემკვიდრეობით მიღებული ეკონომიური ჩამორჩენილობა, ომით გამოწვეული კოლოსალური ნგრევა და დანაკარგები, რითაც გამოწვეული იყო სოციალიზმის მშენებლობის ბევრი ის სიძნელე, მტრები რომ ცდილობენ ცილისმწამებლურად მიაწერონ ახალი წყობილებას ბუნებას. სწორედ ამ ფაქტორებით აიხსნება, კერძოდ, ის, რომ საბჭოთა საზოგადოებამ ვერ მოახერხა განვითარების პირველ, სოციალისტურ სტადიაზე გადასწრო ყველაზე მდიდარი კაპიტალისტური ქვეყნებისათვის ზოგიერთი დიდმნიშვნელოვანი მაჩვენებლების მხრივ, მათ შორის ერთ ფულ მოსახლეზე წარმოების მოცულობის მხრივ. კომუნისტური მშენებლობის სტადიაში გაუსწოროს კაპიტალიზმის განვითარებულ ქვეყნებს ამ დარგშიც — ეს არის ისტორიული ამოცანა, რომლის გადაწყვეტასაც უდიდესი მნიშვნელობა ექნება განთავისუფლებული ქვეყნების მიერ თავიანთი განვითარების გზის საბოლოოდ არჩევისთვისაც და კაპიტალისტურ სახელმწიფოებში რევოლუციური კლასობრივი ბრძოლის შემდგომი ზრდისთვისაც.

შემოხვევითი როდია, რომ ჩვენს მოწინააღმდეგეებს მონოპოლისტური ბურჟუაზიის ბანაკიდან უყველაზე მეტად ეშინიათ საბჭოთა კავშირის გამარჯვების სწორედ ეკონომიურ სფეროში. ეს შიში მეტყველებს ყველაზე გამოთქვა ამერიკის სარეკლამო ბიზნესის თვალსაჩინო მოღვაწემ უოლტერ ჯოისმა. თავის წიგნში „ჩამორჩენა პროპაგანდაში“, რომელიც მიძღვნილია ორი სისტემის იდეოლოგიური ბრძოლისადმი, იგი წერს: „კომუნისტები წარმატებით სწევდნენ წინ ეკონომიკაზე დაყრდნობილ იდეოლოგიას, თუმცა მათი საკუთარი ეკონომიური პოზიციები შედარებით სუსტი იყო. რაღა მოხდება, თუ იდეოლოგიას ეკონომიური ძალა გაამაგრებს? ამ კითხვაზე პასუხი დიდხანს როდი დაიგვიანებს... ბევრ მკვლევარს ყოუანტელი უკლის, როცა წარმოიდგენს, თუ რის მიღწევას შეძლებენ კომუნისტები ეკონომიური ძალის პოზიციებიდან... ეს ასეთ შიშს იწვევს, ვინაიდან კომუნისტებმა შეძლეს ბრძოლაში ესოდენ ბევრი რამ გამოეყენებინათ, როცა შედარებით სუსტი იყვნენ ეკონომიურად“.

კაპიტალისტურ სამყაროში რევოლუციური ბრძოლის განვითარებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს კომუნისტური მშენებლობის წარმატებებსაც სოციალურ-პოლიტიკური ურთიერთობის სფეროში, კომუნიზმის ჰუმანისტური საწყისების სულ უფრო ღრმად დამკვიდრებას ადამიანთა შორის ურთიერთობასა და საზოგადოებრივ მორალში. რაც უფრო თვალსაჩინო ხდება ახალი საზოგადოების უპირატესობანი ამ ურთიერთობაშიც, მით უფრო მეტია მისი მიმზიდველი ძალა ფართო მასებისათვის და მით უფრო სუსტია ანტიკომუნიზმის პოზიციები.

ზოგჯერ დღესაც შეიძლება გაიგოწოთ. ეკვებს რომ გამოთქვამენ: შეიძლება კი აშენდეს კომუნისტური საზოგადოება, თუ ჩვენს პლანეტაზე იმპერიალიზმი კიდევ დარჩება? კითხვა შებრუნებულად უნდა დაისვას — დიდხანს გაძლებს კი იმპერიალიზმი, თუ პლანეტის ნაწილზე მის პირისპირ კომუნისტური საზოგადოება იდგება?

როგორც ნათქვამია სკკპ პროგრამაში, კომუნიზმის იდეები ეუფლებიან ხალხის მასების გონებასა და გულს არა სხვა ქვეყნებთან ომის გზით, არამედ საზოგადოების უფრო სრულყოფილი ორგანიზაციის მაგალითით, საწარმოო ძალების აყვავებით, ადამიანის ბედნიერებისა და კეთილდღეობისათვის ყველა პირობის შექმნით.

Ი. არბატოვი.

(„პრავდა“).

ეფექტური ხელმძღვანელობა ჩვენი დროის

მხარს უჭერენ ჭიათურელებს

თბილისის ნაოსანი ქსოვილების ფაბრიკა არც ისე დიდი ხანია მუშაობს, გამოცდილება კი საკმაოთა მეტი აქვს შეძენილი. და თუ წლევანდელი მონიციმების მიხედვითაც ვიმსჯელებთ, დავწუნდებით რომ ფაბრიკა წარმატებებსაც ხშირად აღწევს, მაგალითად, სასაქონლო პროდუქციის გამოშვების გეგმა რეა თვეში 100,7 პროცენტით შესრულა, საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა — 103,8 პროცენტით.

ფაბრიკის ოთხი ბრიგადა და ამ ბრიგადების 78 მუშა იბრძვის კომუნისტური შრომის ბრიგადისა და კომუნისტური შრომის დამკვრელის სპატარი წოდებას მოსაპოვებლად. მუშათა უმრავლესობა სისტემატურად ასრულებს გეგმას, მათ შორის 53 მუშა — 120-დან 150 პროცენტამდე. მოწინავეთა შორის არიან მ. ციოფურაშვილი, ფ. ახვლედიანი, ე. ტარასოვი, რ. ალოფიანი, თ. ბეგრამაძე, ა. როდიონოვი და სხვები.

ფაბრიკის მთელ კოლექტივს სპატარი ამოცანები აქვს დასახული. წელს ფაბრიკამ 1.590.000 მეტრი აბრეშუმის ქსოვილი უნდა გამოუშვას, მათ შორის პლუში, სამლუნგი ქსოვილი, ხამი აბრეშუმი, ქსოვილი „ბილილი“ და სხვ.

ვგრძნობდით, და ყველა პირობაა იმისათვის, რომ ეს წელიწადი დიდი წარმატებით დავამთავროთ. ამასთთან ერთად ეს ფაბრიკის კოლექტივი წლის დასაწყისიდან მთელ რიგ ღონისძიებებს ახორციელებს, მაგალითად, მოსამზადებელ უბანში საქსელად მანქანებზე ბობინების რაოდენობა ორჯერ გაეზარდათ, დაეყენებინა ნართის წყლიანობის დროს გამოსაყენებელ თეთგამჩერებლებს, გაეზრდით დაქსელვის სიჩქარეს. ყოველივე ეს ორჯერ გაეუმჯობესებს მანქანების გამოყენებას და გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას. გაყენებით ბობინებზე ბამბის ბოჭვა ბობინების რაოდენობა ორჯერ გაეზარდათ, დაეყენებინა ნართის წყლიანობის დროს გამოსაყენებელ თეთგამჩერებლებს, გაეზრდით დაქსელვის სიჩქარეს. ყოველივე ეს ორჯერ გაეუმჯობესებს მანქანების გამოყენებას და გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას. გაყენებით ბობინებზე ბამბის ბოჭვა ბობინების რაოდენობა ორჯერ გაეზარდათ, ფაბრიკის ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალი და მუშები ყოველ ღონეს ხმარობენ წარმოების ღირსებისა და მარკის ასამაღლებლად. ამის შედეგია, რომ წელს ჩამოფასების სახით სულ გადახდილი გვაქვს 2,5 ათასი მანეთი, შარშან კი შესაბამის პერიოდში გვქონდა 8 ათასი მანეთი.

ფაბრიკის მიერ მოპოვებული წარმატებები საშუალებას გვაძლევს ჭიათურელთა თაოსნობით გაჩაღებულ შეჯიბრებს ჩვენც გამოვეხმაუროთ. საქმეებთ ვიქმენით მხარის მათს ინიციატივას და ვაკისრებთ შემდეგ ვალდებულებებს:

წელს სახაქონლო პროდუქციის გამოშვების გეგმას 15 დღით ადრე შევასრულებთ და სამშობლოს გეგმის გადამეტებით 250.000 მანეთის აბრეშუმის ნაწარმს მივცემთ. გაიხდ გეგმას 20 დღით ადრე შევასრულებთ, ხოლო აბრეშუმის ნაწარმს დამატებით 300.000 მანეთისას გამოვუშვებთ.

ახალი ტექნიკის დანერგვით, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესებით და კვალიფიკაციის ამაღლებით მინიმუმამდე დავიყვანთ მუშებს შორის ოღიერი ნორმის შეუსრულებლობის შემთხვევებს.

აღმაზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებით თითქმის მთლიანად აღკვეთთ შრომითი და საწარმოო დისციპლინის დარღვევის ფაქტებს.

გარდა ამისა, ფაბრიკის კოლექტივი კისრულობს, გეგმასთან შედარებით 2 პროცენტით გაზარდოს შრომის ნაყოფიერება, მაღლიოს ზეგეგმით ეკონომიის 20 ათასი მანეთის ოდენობით, ფართოდ გაჩაღოს მუშაობა და მაქსიმალურად გაუმჯობესოს ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა შრომის სანიტარულ-საყოფაცხოვრებო პირობები.

ფაბრიკის თვეს ბროდუქციის 47 საავტრო დაწესებულებას უგზავნის. მათ შორის რსფსრ და შუა აზიის რესპუბლიკებს, მოსკოვის სახელმწიფო და ცენტრალურ უნივერმაღებს და სხვ. ქსოვილებს ჩაბარების გეგმა გადაჭარბებით არის შესრულებული. წელს არც ერთ ბაზას არ დაჭგეანებია ქსოვილების სათანადო რაოდენობით მიწოდება. ჩვენი მიზანია, ამ სიზუსტესთან ერთად, წარდოებული ბროდუქციისა და ეფექტური წარმოებისათვის ბრძოლა. ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა ენთუზიაზმი და შემოქმედებითი შრომა იმის უტყუარი საწინდარია, რომ წარმატება მეტი გვექნება.

ირ. ბეთანელი,

თბილისის ხაოიანი ქსოვილების ფაბრიკის დირექტორი.

მკითხველები გვწერენ

გზა და თის სოფლები

ცნობილი ნიკორწმინდიდან ხოჭვიორისა და შავრა-ნამანევის გავლით პატარა-ნონისკენ მიმავალი შარაგზა რესპუბლიკის საგზაო ქსელის ერთ-ერთ მონაკვეთს წარმოადგენს. ამ გზის წესრიგზე მოყვანა რეგულარული საავტომობილო მიმოსვლისათვის დიდი სიკეთე იქნებოდა ზემოთ დასახელებული სოფლების მცხოვრებლებისათვის. დღემდე კი ისინი გზებზე საათობით ელოდებიან გამვლელ საბვირთო ავტომანქანას და ზოგჯერ ამაოდ.

სამწუხაროდ, რესპუბლიკის გზაკეცილების მთავარ სამმართველოს არავითარი მუშაობა არ უწარმოებია ამ გზის კეთილმოწყობისთვის. იქნება თავი იმართლონ ფინანსების უკმარობით, მაგრამ შეიძლებოდა გზის ზოგიერთი ვიწრო ნაწილი მაინც გაეფართოებინათ ბულდოზერით ისე, რომ ორ მანქანას თავისუფლად შეეძლოს ერთმანეთისათვის გვერდის ავლა. განა რა სერიოზული სახსრები იქნებოდა ამისათვის საჭირო? როგორც ჩანს, მეშვიდე საგზაო-საექსპლოატაციო უბანი (უფროსი მ. ქავთარაძე) ნაკლებად არის დაინტერესებული ამ გზის მოვლა-პატრონობით.

საინტერესოა, რა უშლის ხელს ამ გზის გაკეთებას. მისი მშენებლობის გაჭიანურება მით უფრო შეუწყნარებლად მიგვაჩნია, რომ ამ გზის ნაწილზე ბეთანიის ეკლესიის ეზოში ბეთანიის ეროვნული ბიბლიოთეკა მდებარეობს. მიუხედავად ამისა, ფაბრიკის ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალი და მუშები ყოველ ღონეს ხმარობენ წარმოების ღირსებისა და მარკის ასამაღლებლად. ამის შედეგია, რომ წელს ჩამოფასების სახით სულ გადახდილი გვაქვს 2,5 ათასი მანეთი, შარშან კი შესაბამის პერიოდში გვქონდა 8 ათასი მანეთი.

ფაბრიკის მიერ მოპოვებული წარმატებები საშუალებას გვაძლევს ჭიათურელთა თაოსნობით გაჩაღებულ შეჯიბრებს ჩვენც გამოვეხმაუროთ. საქმეებთ ვიქმენით მხარის მათს ინიციატივას და ვაკისრებთ შემდეგ ვალდებულებებს:

წელს სახაქონლო პროდუქციის გამოშვების გეგმას 15 დღით ადრე შევასრულებთ და სამშობლოს გეგმის გადამეტებით 250.000 მანეთის აბრეშუმის ნაწარმს მივცემთ. გაიხდ გეგმას 20 დღით ადრე შევასრულებთ, ხოლო აბრეშუმის ნაწარმს დამატებით 300.000 მანეთისას გამოვუშვებთ.

ახალი ტექნიკის დანერგვით, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესებით და კვალიფიკაციის ამაღლებით მინიმუმამდე დავიყვანთ მუშებს შორის ოღიერი ნორმის შეუსრულებლობის შემთხვევებს.

აღმაზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებით თითქმის მთლიანად აღკვეთთ შრომითი და საწარმოო დისციპლინის დარღვევის ფაქტებს.

გარდა ამისა, ფაბრიკის კოლექტივი კისრულობს, გეგმასთან შედარებით 2 პროცენტით გაზარდოს შრომის ნაყოფიერება, მაღლიოს ზეგეგმით ეკონომიის 20 ათასი მანეთის ოდენობით, ფართოდ გაჩაღოს მუშაობა და მაქსიმალურად გაუმჯობესოს ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა შრომის სანიტარულ-საყოფაცხოვრებო პირობები.

ფაბრიკა თვეს ბროდუქციის 47 საავტრო დაწესებულებას უგზავნის. მათ შორის რსფსრ და შუა აზიის რესპუბლიკებს, მოსკოვის სახელმწიფო და ცენტრალურ უნივერმაღებს და სხვ. ქსოვილებს ჩაბარების გეგმა გადაჭარბებით არის შესრულებული. წელს არც ერთ ბაზას არ დაჭგეანებია ქსოვილების სათანადო რაოდენობით მიწოდება. ჩვენი მიზანია, ამ სიზუსტესთან ერთად, წარდოებული ბროდუქციისა და ეფექტური წარმოებისათვის ბრძოლა. ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა ენთუზიაზმი და შემოქმედებითი შრომა იმის უტყუარი საწინდარია, რომ წარმატება მეტი გვექნება.

ირ. ბეთანელი,

თბილისის ხაოიანი ქსოვილების ფაბრიკის დირექტორი.

ნაბელავის გადაგდება ფერხდება

ნაბელავის მინერალური წყლის ჩამომსახმელი ქარხანა ბახმაროს ხეობაში დარჩა, იქ, სადაც მისი ბუნებრივი ბაზაა. ამ უკანასკნელ წლებში ქარხნის ტექნიკური აღჭურვილობა მთლიანად გარდაქმნა და მაღალხარისხოვან. პროდუქციასაც შედგა ქარხანა ყოველწლიურად გადაჭარბებით ასრულებს დაგალებას და 3,5 მილიონამდე ბოთლ ნაბელავს უშვებს, ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან მოდის დაკვეთა ამ ჩინებულ წყალზე.

მაგრამ ქარხნის გამართულ მუშაობას ხელს უშლის ის, რომ აქ ყურადღება არ ექცევა დამზადებული პროდუქციის გადმოზიდვას. ქარხანა ჩოხატაურის რაიონერტს დაშორებულია რამდენიმე ათეული კილომეტრით, რკინიგზის სადგურს 45-50 კილომეტრით.

უცნაურია ის, რომ ნაბელავაის ჩამომსხმელ ქარხანას ქუთაისისა და ბათუმის ავტოსატრანსპორტო კანტორები ემსახურებიან. მაგრამ როგორ? შემთხვევიდან შემთხვევამდე თუ მოელენ მანქანები, ისიც დიდი მიწერა-მოწერისა და დავის შემდეგ. ეშვიათი როდია ისეთი შემთხვევა, როცა ქარხნის დირექციას უარს ეუბნებიან მანქანების მიწოდებაზე. ამის გამო გასაგზავნად გამზადებული მინერალური წყალი კვირაობით აწყვია ქარხნის ეზოში, რაც დანაშაულებრივად აფერხებს მუშაობას.

საკითხავია, რატომ მიანდეს ქუთაისისა და ბათუმის ავტოსატრანსპორტო კანტორებს ჩოხატაურში ნაბელავის წყლების გადმოზიდვის საქმე? ისინი ხომ თითქმის 90-100 კილომეტრით არიან დაშორებული სამუშაო ობიექტს ესეც არ იყოს, ქარხანას ორმაგი უჯდება ასე დიდი მანძილიდან მოსული ტრანსპორტის ხარჯები. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ჩოხატაურშიაც არის ავტოსატრანსპორტო კანტორა, რომელიც უკეთ და დროულად მოემსახურება ამ საქმეს. ეს საკითხი დროულად უნდა მოგვარდეს.

პ. რამიშვილი,

ნაბელავის მინერალური წყლების ჩამოსახმელი ქარხნის დირექტორი.

ბ. ჩხაიძე,

„კომუნისტის“ საკ. კორ. ჩოხატაურის რაიონი.

ხმაჩაწყვეტილი რადიოები

ცხაკაია. კოტიანეთში ხშირად გაიგონებთ ასეთ საუბარს:

— ჩვენი სოფელი

საერთაშორისო ცხოვრება

ჩანკაიშელთა მხილება

სსრ კავშირის მუდმივი წარმომადგენლობის წერილი უ ბანისადმი

ნიუ-იორკი, 14 სექტემბერი. (საკდესი). სსრ კავშირის მუდმივმა წარმომადგენლობამ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში წერილი გაუგზავნა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს უ ბანს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამდივნოს მომდინარე წლის 26 ივლისის დოკუმენტთან დაკავშირებით. ამ დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ ჩანკაიშელთა ხროვამ უკანონოდ რატიფიკაცია უყო გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების გასწორებას, რომელიც გენერალურმა ასამბლეამ მიიღო 1965 წლის 20 დეკემბერს. სსრ კავშირის წარმომადგენლობა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში კვლავ აყენებდა ჩანკაიშელთა ხროვა არავისი წარმომადგენელი არ არის და უფლება არა აქვს გამოვიდეს ჩინეთის სახელით. ჩინეთის წარმომადგენელია მხოლოდ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობა.

საბჭოთა კავშირი აცხადებს, ხაზგასმულია წერილში, რომ არ ცნობს ზემოაღნიშნულ რატიფიკაციას და ჩანკაიშელთა სარატიფიკაციო სიგელს.

სსრ კავშირის წარმომადგენლობა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში სთხოვს გენერალურ მდივანს ეს წერილი გაავრცელოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ყველა წევრს შორის.

ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის დელეგაციის ვიზიტი

რომი, 14 სექტემბერი. (საკდესი). იტალიის კომუნისტური პარტიის მოწვევით დღეს რომში ჩამოვიდა ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრობის კანდიდატი მარტინ

როცა გულიმდერის

ფრანგი იმპრესარიო ბრუნო კოკატრიქსი იანვარში ეწვია თბილისს. მოუსმინა 57-ე საშუალო სკოლის მესამე კლასის მოსწავლე ირმა სოხაძეს და აღტაცებული დარჩა. საბჭოთა მუზიკმოლის მომავალი გასტროლები პარიზში აგვისტოსათვის იყო დაგეგმილი.

ბრუნომ ამჯერად პროგრამა აღმოსავლური შეარჩია. მისი არჩევანი შეჩერდა ცნობილ საბჭოთა მომღერლებზე ევგენია მიროშნიჩენკოზე, ბათირ ზაქიროვზე, მუსლიმ მაგომაევზე და... პატარა ირმაზე. ქართულ საესტრადო ორკესტრს „რეროს", ხალხიანების აკრობატულ ტრიოს, პიანისტ ალექსი ჩერკასოვს და სხვებს დიდი პატივი ვცეთ წ�. მათ მუზიკმოლების საერთაშორისო ფესტივალში უნდა მიეღოთ მონაწილეობა.

იმ სალამოს მოსკოვში, ერმიტაჟის საზაფხულო ბაღში, საბჭოთა მუზიკმოლის პროგრამის გასინჯვა იყო დანიშნული. ბრუნოს ოპერატორების ამალა ახლდა თან, მაგრამ მათ თავიანთი მოვალეობა გადაავიწყდათ და გაოცებული უსმენდნენ პატარა ქართველ მომღერალს — ირმა სოხაძეს.

დარბაზში ჩილის იმპრესარიო შემოვიდა, რომელსაც სურდა გოგონასათვის მოესმინა. ბრუნო კოკატრიქსმა თავაზიანი პროტესტი განუცხადა კოლეგას და სთხოვა დარბაზი დაეტოვებინა. ჩილელმა იმპრესარიომ გაიღიმა.

— მე მინდა მსოფლიოს ყველაზე პატარა სოლისტმა ამერიკის უდიდეს საკონცერტო დარბაზში იმღეროს.

ჩვენი პრესის წარმომადგენლების ჩარევის შემდეგ ჩილელი კონცერტს დაესწრო და აღფრთოვანებულმა სურვილი გამოთქვა ირმა ჩილისაც სწვეოდა.

პარიზის უდიდესი საკონცერტო დარბაზი „ოლიმპია" ევროპელი მომღერლებისთვის ტრამპლინია ხელოვნების დიდ გზაზე გასასვლელად. ბრუნო კოკატრიქსის მეცენატობით მღეროდნენ ამ სცენაზე ედიტ პიაფი, ივ მონტანი შარლ აზნავური. სწორედ „ოლიმპიაში" გაიმართა საბჭოთა მუზიკმოლის კონცერტები. პრემიერამ დიდი ჩარმატებით ჩაიარა, ხაუხტრადო ორკესტრმა რერომ, რომელსა პეგზენერი ხელმძღვანელობდა გამოცდა კარგათ ჩაბარა. ფრანგ მაყურებელს მოეწონა ქართული ტრიო აბესაძის, ჯორაქაძისა და კოროშინაძის შემადგენლობით. მაგრამ პროგრამის ყველაზე სენსაციური აკორდი ირმა სოხაძის გამოსვლა იყო. ცნობილი ფრანგი მომღერალი ეუკლინ ფრანსუა აღტაცებული შეიჭრა კულისებში და გულში ჩაიხუტა ნორჩი მომღერალი. ქართველი გოგონა კორესპონდენტების, ფოტორეპორტიორების, ავტოგრაფების მოყვარულთა რაკალში მოექცა.

ირმასთან მივიდნენ პოლონეთის მუზიკმოლის მსახიობები და ყვავილები მიუძღვნეს. თვალზე ცრემლმომდგარმა ერთ-ერთმა მომღერალმა გოგონას აკოცა.

— როცა პოლონეთში ჩავალ, სიამაყით ვიტყვი, ირმა სოხაძეს არა მარტო მოვუსმინე, არამედ კიდეც ვაკოცე-მეთქი.

როგორც იტყვიან, კომენტარები ზედმეტია. მაყურებელი გულთბილად შეხვდა ე. მიროშნიჩენკოს, მუსლიმ მაგომაევს, ხალხიანების აკრობატულ ტრიოს და სხვა.

ირმას გამარჯვებამ ხელოვნების მეჯაში — პარიზში, ცხადია, პრესაც აახმაურა. აი რას წერდა გაზეთი „ფიგარო": „პატარა მომხიბლავი მომღერალი ირმა სოხაძე გამოხატავს მსოფლიოს სიყვარულს, როცა მღერის „ბავშვები მღერიან მშვიდობიანზე". ეს ენრიკო მასიასის სიმღერა გახლავთ და ძალიან პოპულარულია საფრანგეთში. კომპოზიტორი იმ დროს პარიზში არ იმყოფებოდა და შემდეგ ძალიან სწუხდა, რომ ვერ მოუსმინა ამ გასაოცარ მომღერალს. გაზეთი „ომნეი" აღნიშნავდა: „პარიზს არ ახსოვს ათი წლის მომღერალი გასტროლიორი". მრავლისმნახველი პარიზის ბალეტი კი, მოგეხსენებათ, ძნელი ხაკმეა. „სენსაციურს" უწოდებს გაზეთი „კომბა" ქართველი გოგონას გამოსვლას. „პატარა მომღერალის ტრიუმფი", „ეს განსაკვირებელია" — აღნიშნავდნენ მიმომხილველები.

ირმას როცა შეკითხეთ რა უფრო მოეწონა პარიზში, მიპასუხა, ლვთისმშობელი ტაძარიო.

როცა ნოტრდამის ვეებერთელა ზარები რეკავდნენ, ირმა გარინდული

რაიონული გაზეთების ფურცლებზე

ცხოვრების მხარდამხარ

მაკითხველს უყვარს გაზეთი, როცა იგი ძხარდამხარ მიჰყვება ცხოვრებას, გრძნობს სახალხო შრომის მაჯისცემას, ღრმად სწვდება და ოპერატიულად ასახავს მის ყოველ მხარეს.

საქართველოს კომპარტიის სიღნაღის რაიკომისა და მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს ორგანო „კოლმეურნე" (რედაქტორი ვ. დავითაშვილი) დიდ ყურადღებას აქცევს არა მხოლოდ რაიონის საკოლმეურნეო სოფლის მშრომელთა საკმა�ნობას, არამედ თავის ფურცლებზე მნიშვნელოვან ადგილს უთმობს რაიონის და ქალაქ სიღნაღის ინტელიგენციის ცხოვრებას, კულტურულ - საგანმანათლებლო საკითხებს. ამის ნათელ მაგალითია გაზეთის ერთ-ერთი უკანასკნელი ნომერი.

წელს სიღნაღის კულტურულ ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი ამბავი მოხდა. პირველი სექტემბრიდან აქ გაიხსნა მუსიკალური სასწავლებელი.

აი სწორედ ამ სასიხარულო მოვლენას ეძღვნება გაზეთ „კოლმეურნის" 30 აგვისტოს ნომრის მთელი პირველი, მეორე და მესამე გვერდები.

გაზეთის პირველ გვერდზე გამოქვეყნებულია საქართველოს კომპარტიის სიღნაღის რაიკომისა და მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს ორგანო „კოლმეურნე" (რედაქტორი ვ. დავითაშვილი) დიდ ყურადღებას აქცევს არა მხოლოდ რაიონის საკოლმეურნეო სოფლის მშრომელთა საკმაههლ ნობას, არამედ თავის ფურცლებზე მნიშვნელოვან ადგილს უთმობს რაიონის და ქალაქ სიღნაღის ინტელიგენციის ცხოვრებას, კულტურულ - საგანმანათლებლო საკითხებს. ამის ნათელ მაგალითია გაზეთის ერთ-ერთი უკანასკნელი ნომერი.

წელს სიღნაღის კულტურულ ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი ამბავი მოხდა. პირველი სექტემბრიდან აქ გაიხსნა მუსიკალური სასწავლებელი.

აი სწორედ ამ სასიხარულო მოვლენას ეძღვნება გაზეთ „კოლმეურნის" 30 აგვისტოს ნომრის მთელი პირველი, მეორე და მესამე გვერდები.

გაზეთის პირველ გვერდზე გამოქვეყნებულია ცნობილ საბჭოთა მომღერლებზე ევგენია მიროშნიჩენკოზე, ბათირ ზაქიროვზე, მუსლიმ მაგომაევზე და... პატარა ირმაზე. ქართულ საესტრადო ორკესტრს „რეროს", ხალხიანების აკრობატულ ტრიოს, პიანისტ ალექსი ჩერკასოვს და სხვებს დიდი პატივი ვცეთ წლად. მათ მუზიკმოლების საერთაშორისო ფესტივალში უნდა მიეღოთ მონაწილეობა.

იმ სალამოს მოსკოვში, ერმიტაჟის საზაფხულო ბაღში, საბჭოთა მუზიკმოლის პროგრამის გასინჯვა იყო დანიშნული. ბრუნოს ოპერატორების ამალა ახლდა თან, მაგრამ მათ თავიანთი მოვალეობა გადაავიწყდათ და გაოცებული უსმენდნენ პატარა ქართველ მომღერალს — ირმა სოხაძეს.

დარბაზში ჩილის იმპრესარიო შემოვიდა, რომელსაც სურდა გოგონასათვის მოესმინა. ბრუნო კოკატრიქსმა თავაზიანი პროტესტი განუცხადა კოლეგას და სთხოვა დარბაზი დაეტოვებინა. ჩილელმა იმპრესარიომ გაიღიმა.

— მე მინდა მსოფლიოს ყველაზე პატარა სოლისტმა ამერიკის უდიდეს საკონცერტო დარბაზში იმღეროს.

ჩვენი პრესის წარმომადგენლების ჩარევის შემდეგ ჩილელი კონცერტს დაესწრო და აღფრთოვანებულმა სურვილი გამოთქვა ირმა ჩილისაც სწვეოდა.

პარიზის უდიდესი საკონცერტო დარბაზი „ოლიმპია" ევროპელი მომღერლებისთვის ტრამპლინია ხელოვნების დიდ გზაზე გასასვლელად. ბრუნო კოკატრიქსის მეცენატობით მღეროდნენ ამ სცენაზე ედიტ პიაფი, ივ მონტანი შარლ აზნავური. სწორედ „ოლიმპიაში" გაიმართა საბჭოთა მუზიკმოლის კონცერტები. პრემიერამ დიდი ჩარმატებით ჩაიარა, ხაუხტრადო ორკესტრმა რერომ, რომელსა პეგზენერი ხელმძღვანელობდა გამოცდა კარგათ ჩაბარა. ფრანგ მაყურებელს მოეწონა ქართული ტრიო აბესაძის, ჯორაქაძისა და კოროშინაძის შემადგენლობით. მაგრამ პროგრამის ყველაზე სენსაციური აკორდი ირმა სოხაძის გამოსვლა იყო. ცნობილი ფრანგი მომღერალი ეუკლინ ფრანსუა აღტაცებული შეიჭრა კულისებში და გულში ჩაიხუტა ნორჩი მომღერალი. ქართველი გოგონა კორესპონდენტების, ფოტორეპორტიორების, ავტოგრაფების მოყვარულთა რაკალში მოექცა.

ირმასთან მივიდნენ პოლონეთის მუზიკმოლის მსახიობები და ყვავილები მიუძღვნეს. თვალზე ცრემლმომდგარმა ერთ-ერთმა მომღერალმა გოგონას აკოცა.

— როცა პოლონეთში ჩავალ, სიამაყით ვიტყვი, ირმა სოხაძეს არა მარტო მოვუსმინე, არამედ კიდეც ვაკოცე-მეთქი.

როგორც იტყვიან, კომენტარები ზედმეტია. მაყურებელი გულთბილად შეხვდა ე. მიროშნიჩენკოს, მუსლიმ მაგომაევს, ხალხიანების აკრობატულ ტრიოს და სხვა.

ირმას გამარჯვებამ ხელოვნების მეჯაში — პარიზში, ცხადია, პრესაც აახმაურა. აი რას წერდა გაზეთი „ფიგარო": „პატარა მომხიბლავი მომღერალი ირმა სოხაძე გამოხატავს მსოფლიოს სიყვარულს, როცა მღერის „ბავშვები მღერიან მშვიდობიანზე". ეს ენრიკო მასიასის სიმღერა გახლავთ და ძალიან პოპულარულია საფრანგეთში. კომპოზიტორი იმ დროს პარიზში არ იმყოფებოდა და შემდეგ ძალიან სწუხდა, რომ ვერ მოუსმინა ამ გასაოცარ მომღერალს. გაზეთი „ომნეი" აღნიშნავდა: „პარიზს არ ახსოვს ათი წლის მომღერალი გასტროლიორი". მრავლისმნახველი პარიზის ბალეტი კი, მოგეხსენებათ, ძნელი ხაკმეა. „სენსაციურს" უწოდებს გაზეთი „კომბა" ქართველი გოგონას გამოსვლას. „პატარა მომღერალის ტრიუმფი", „ეს განსაკვირებელია"

ემზაადეგიან იუგილესათვის

ახლა მთელ საბჭოთა კავშირში მიმდინარეობს მზადება გენიალურ პოემა „ვეფხისტყაოსნის" შემოქმედის დიდი შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავისათვის. მხატვრები ქმნიან პოეტის პორტრეტებს, მისი პოემის ილუსტრაციებს, ლიტერატორები წერენ შოთა რუსთაველისადმი მიძღვნილ ნაწარმოებებს, კომპოზიტორები — მუსიკას უკვდავი პოემის თემებზე.

ამას წინათ, ღირსშესანიშნავ თარიღთან დაკავშირებით, კახეთში ჩამოვიდა ცნობილი საბჭოთა კომპოზიტორი ვანო მურადელი. იგი „იუო იყალთოს აკადემიაში, გაიცნო იყალთოელი პოეტი და პედაგოგი არჩილ შიშმანაშვილი.

კომპოზიტორმა გადაწყვიტა მუსიკა დაწეროს ღირსშესანიშნავი თარიღისათვის.

სურათზე: (ზარცხნილ) იყალთოელმა პოეტმა და პედაგოგმა არჩილ შიშმანაშვილმა შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავისათვის დაწერა ლექსი „იყალთოს აკადემია", რომელსაც აცნობს კომპოზიტორ ვანო მურადელს. (სურათზე მარჯვნივ).

შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავისათვის საინტერესო ნამუშევრები მოამზადა ბათუმის მანქანათსამშენებლო ქარხნის მხატვარმა გურამ მესხმა, თითბრის დიდ ფურცლებზე მან ამოკვერა დიდი ქართველი პოეტის პორტრეტი და უკვდავ პოემა „ვეფხისტყაოსნის" რამდენიმე ილუსტრაცია, მხატვრის ნაწარმოებები, რომლებიც ლითონზეა შესრულებული, ქარხნის პარკში დაიდგმება.

სურათზე: (მარჯვნივ) მხატვარი გ. მესხი მუშაობს „ვეფხისტყაოსნის" ილუსტრაციებზე.

ოლტო მ. თელიაშვილისა და ნ. ანასტასიევისა (საქფოტოს ფოტოქრონიკა).

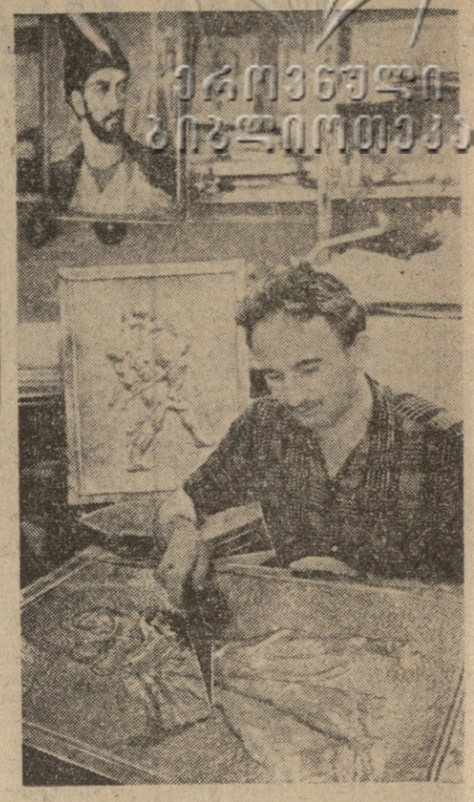

ახალი ტრაულერი „მცხეთა"

საქართველოს საოკეანო თევზსაფენი ტრაულერთა „ოჯახს" კიდევ ერთი წევრი შეეატა. ამ დღეებში სამმართველოს ხელმძღვანელებ მეზაკთა ერთი ჯგუფი იყო ლენინგრადის ნიასდგურში, სადაც პირველ რიგში გაიცილეს ახალი ტრაულერი „მცხეთა". ტრაულერის კაპიტან-დირექტორია პ. ბობანი, შტურმანები — ვ. რუმიანცევი, ე. ციცქარაცა და რ. მეოქვილაძე, ტრალის ოსტატი — გ. ლორდუა. ტრაულერს ეკიპაჟი, რომელშიც სულ 78 კაცია, თევზის ოქროს ეზეკა სამხრეთ ატლანტიკაში.

ფოთიდან მორიგ რეისში გაეშგზავნა ოქრეული ტრაულერი „ოლბიდა".

ბალტიკა ლენინგრადის ნიასდგურიდან შორეული ნაოსნობის სტარტი მიეცემა კიდევ ერთ ახალ ტრაულერს „ქართველს", ეს უკვე მეშვიდე ტრაულერი იქნება, რომელებითაც ქართველი მეზღვაურები შორეულ ოკეანეებში ნაოსნობენ თევზის საპირად.

კ. კოპაპაძე.

საჩუქარი მოსწავლეებს

◆ **ვანი.** (ხაკ. კორ.). ფაბრის ცენტრში დამთავრდა ახალი საშუალოსკოლა. ეს საკოლო შენობა აგება. იგი გადაეცა ვანის ბალტიკონ ტაბაძის სახელობის საშუალო სკოლას. ახალ სკოლის 22 საკლასო ოთახში ერთ ცვლად 400 მოსწავლე მეცადინეობს.

◆ **ლანჩხუთი.** (საკ. კორ.). „ახალმოსახლეობაზ" იზრდება სოფელ ქვემო აბრეთის რეკონსტრუქციის სკოლის მოსწავლეებმა მათთვის აგებულ ორსართულიან კეთილმოწყობილ შენობაში. სკოლის ახალი შენობა ქვემოაბრეთელი ალმეიერებმა საკუთარი სახსრებით აიგეს.

„სკოლა და ცხოვრება" № 9

გამოვიდა ჟურნალი „სკოლა და ცხოვრება" № 9, რომელიც ბოლოიანად მიძღვნილია შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავისადმი. ნომერში გამოქვეყნებულია: **გრ. აბაშიძე** — „სულმნათს", **გ. იმედაშვილი** — „შოთა რუსთაველი და მისი „ვეფხისტყაოსანი", **ვ. დონდუა** — „რუსთაველის ეპოქის საქართველო", **გრ. ბარამიძე** — „მოსწავლე ახალგაზრდობას აღზრდა „ვეფხისტყაოსნის" პროგრამულ იდეალებზე", **ხ. ყაუხჩიშვილი** — „ქართული ენამდელი საოლქო შოთა რუსთაველის ეპოქაში", **ბ. ქიქოძე** — „რუსთაველის ბანის ქართული პოეზიის ეროვნულ-პატრიოტული იდეები", **რ. ბარამიძე** — „ხალხთა მეგობრობის იდეა ადრეულ ქართულ მწერლობაში და „ვეფხისტყაოსანი", **შ. ძიძიგური** — „შოთა რუსთაველის ენის ერთი თავისებურების ნელსტერი საწყისი" და სხვა მასალები.

ოგელისკი გმირებს

თბილისის რაიონიდან ათასობით მოქალაქე იცავდა სამშობლოს დიდ სამამულო ომში. მათგან მრავალნი გმირულად შეესწრო თავი სამშობლოს თავისუფლებისათვის ბრძოლას.

შეწმოოსელთა სახელს პატიოს სკოლებ თბილისში და მათი ხსოვნის უკვდავყოფისათვის მოწყობილია სტენდები ბარიკადებში, ტუშურებში, ახალუოფილში, ჩაბანოში, საყდრიონსა და სხვა სოფლებში.

ამრიგად დიდი გამეფიცხლებაა თბილის-თბილისის ბაგტაკილეზე ფიფა წყაროსთან. ე.ქ. მშრომელთა მიერ შეგროვებული თანხებით, შენდება შინმოოსელთა უკვდავყოფის ობელისკი.

ობელისკის, რომლის პროექტის ავტორია არქიტექტორი გ. ხიზანიშვილი, 12 მეტრი სიმაღლე აქვს. მასზე გამოსახული იქნება ხმალი და წარწერა. „1941-1945". ობელისკის ირგვლივ მოაწყობენ დასასვენებელ ადგილს, დადგამენ სკამებს, გამოიყვანენ წყაროს.

ვ. ქისტაური.

ტურისტები მწყემსებთან

ეს ლაშქრობა არასოდეს არ დავიწყდებათ სოხუმის კულტურის მუშაკებს. იგი მიეძღვნა დიდი რუსთაველის ნაკლებ ცნობილ ტურისტებმა ერთ დღეში გადაიარეს ქლუხორის უღელტეხილი და ჩრდილოეთის თავშესაფარში დაბანაკდნენ. მეორე დღეს მარცხნივ გადაუხვიეს და ჩუხურის ღელტეხილიდან თავი დასცქეროდნენ დონბაის ხეობას.

თეგერდის ნაკრძალი, მურუჯის მინერალური წყლები და სხვა ულელტეხილი უკან მოიტოვეს, ხატიუტაოდან ბაკსანის ხეობას ეწვივნენ და ილაბუნის თეთრმტვრა თავეფაფარში მოკალთდნენ. შემდეგ კი გადაიარეს ბეჩოს ულელტეხილი. სვანეთში მსახიობებს მასპინძლობას უწევდნენ ამ კუთხის ახალგაზრდა მთამსვლელები.

ჟურნალისტი ვლადიმერ ცხადაია მწყემსებსა თუ კოლმეურნე გლეხებს გაზეთებით აცნობდა რუსთაველის იუბილესათვის მზადების მიმდინარეობას, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი ქსენია დოლიძე და მსახიობი ოფელია, ხატურა ტურისტულ კოლონთან მომამსვლელებს უკითხავდნენ ნაწყვეტებს რუსთაველის უკვდავ პოემა „ვეფხისტყაოსნიდან".

ნ. მიქაშავიძე.

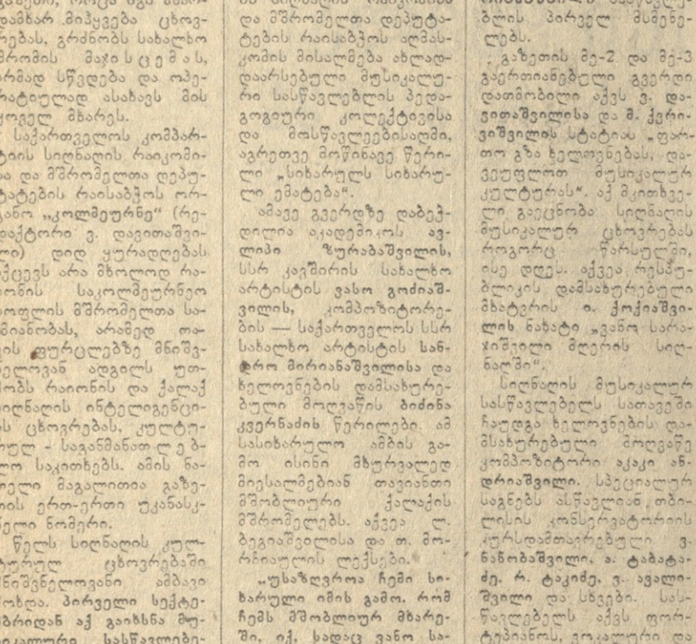

სანჯა-მონიკას გაკვეთილები

ბ. სპასკი მეტოქეთა შესახებ

◆

მსოფლიოს ათი უძლიერესი გროსმაისტერის ტურნირმა სანტა-მონიკაში (აშშ) ჟაკრაკის მილიონობით მოყვარულთა დიდი ინტერესი გამოიწვია.

ეს სავსებით გასაგებია. სპასკის ახლანდელი ტრიუმფი თამამად შეიძლება შეედაროს პილსბერის გამარჯვებას კასტინგსში (1895 წ.), ლასკერის წარმატებას პეტერბურგში (1914 წ.), კაპაბლანკას საუცხოო მოღვაწეობას ნიუიორკში (1927 წ.), ალიოხინის დიდებულ თამაშს მისი ნიჭის გაფურჩქვნის წლებში, მერშუსს ალმაფერნის ამსტერდამში (1938 წ.), ბოტვინნიკის გამარჯვებას მსოფლიოს 5 გროსმაისტერის მატჩ-ტურნირში (1948 წ.), და ტალს ნაცნობიფრენელ ტრიუმფს ბელგრადში (1961 წ.). ერთი სიტყვით, ასპარეზობა სანტა-მონიკაში, რომელშაც დაამშვენა წლევანდელი სპორტული სეზონი მნიშვნელოვან აღგილს დაიკავებს ჭადრაკის ისტორიაში.

მრავალი ქვეყნის საჭადრაკო მიმომხილველნი ცხოველ კომენტარს უკეთებენ ათი გროსმაისტერის ასპარეზობას, უფრედენ ამ „ეიგანტების შეხვედრას", „საუკუნის ტურნირს" და სხვ. რა თქმა უნდა, განსაკუთრებით ინტერესოა თვით სპასკის ანბრი ამ შეჯიბრების შესახებ. ამერიკიდან დაბრუნების შემდეგ გამარჯვებულ უკვე არაერთხელ მოუდგა გამოსვლა ლენინგრადზე, მან ინტერვიუ მისცა მოსკოვის გაზეთების კორესპონდენტებისაც.

ასპარეზობას სანტა-მონიკაში ოფიციალურად ეწოდებოდა „პრეტენდენტების თასი" გამიმაბრა. ჟამიწინელი ვეოლონჩელისტი ბრინგმ პიპიტზონსმი ჭადრაკის მოყვარულია, მაგრამ ტურნირის ნამდვილი ორგანიზატორი გახლავთ მისი მეუღლე შპალინ პიპიტზონსკაია. იგი ერთ-ერთია ამერიკელი ოსტატია და თავისი ძალით მხოლოდ ლენა ლენინა და ბოგოლუბ ბრუსნერს თუ ჩაეთ მოუვარდება. ეკალინ პიპიტზონსკაიას, დიდი სასხსრები აქვს. როგორც მილიონერ როტშილდთა ოჯახის ერთ-ერთ წევრს. სწორედ ამით უნდა აიხსნას დიდი ჯილდოების დაწესება მოჭადრაკეთათვის. მაგალითად, სპასკმ მიიღო 5 ათასი დოლარი, ფიშერმა — 3 ათასი, ლარსენმა — 2.250 დოლარი.

სპასკმ განაცხადა, რომ სავსებით კმაყოფილია თავისი სპორტული შედეგით, მაგრამ შემოქმედებით კი არა. ეს გასაგებია არის. მსოფლიოს ჩემპიონობის ყოფილი პრეტენდენტი მთელი შეჯიბრების განმავლობაში გრძნობდა დაღლილობას. პეტროსიანთან მანჭარელეკი ასპარეზობისა და სოჭის საერთაშორისო ტურნირში გამოსვლის შემდეგ. ის ფაქტი, რომ სპასკიმ ასი პირობებიდან შეიქმო პირველ ადგილზე გამოსვლა, მის განსაკუთრებულ სპორტულ ძალაზე მეტყველებს. სპასკმ აღნიშნა, რომ პირველ წრეში იხსნა სამი ძმიმე პარტია. (პორტიშთან, ნაიდორფსა და ლარსენთან). თავის უპირველეს შემოქმედებით მოღვაწეობად გამარჯვებულმა ჩათვალა ლამაზი მოგება ბოლო ტურნირ დონბერშან.

აი რას წერს სპასკი მეორე პრიზიორის ფიშერის შესახებ. „ძალიან სპინტერეაო იყო ფიშერის მონაწილეობა. რომელიც უკანასკნელ წლებში ეჩვეოთად თამაშობს. ბევრი ამერიკელი ამეფოდენებდა, რომ იგი გაიმარჯვებდა ამ შეჯიბრებაში. და ისინი მაინც ალბათობაზე დიდად რადი შეცდარან. ჩემი აზრით, ფიშერი სანტა-მონიკაში ყველაზე უკეთესად თამაშობდა. მისი მარცხი შეჯიბრების პირველ ნახევარში „ენდა ეიხანა, რა თქმა უნდა, არასაკმარისი სატურნირო პრაქტიკით.

ფიშერი ძალიან ლელავდა შეჯიბრების პირველ ნახევარში, როდესაც მას თამაში არ გამოუდიოდა. ეს ალბად შესაძლებელი იყო თუნდაც იმიტომ, რომ ფიშერი ნერვულად ასწორებდა ფიგურებს, უხმობდა მსაჯს და ჩიოდა, რომ მაყურებელთა დარბაზში ხმაურია. მაგრამ მოგებათა სერიის შემდეგ ფიშერი დაწყნარდა".

სპასკმ მაღალი შეფასება მისცა მესამე პრიზიორის ბენტ ლარსენის თამაშსაც. „ლარსენი ნიტად ორიგინალური მოჭადრაკეა. მისი სადებიანური ჩანაფიქრი ხშირად ექსტრავაგანტურად მოჩანს, მაგრამ დანიელი მოჭადრაკე მარჯვედ აკავშირებს დებიუტს შუათამაშოთან. თავისებური სტრატეგია და ტაქტიური ოსტატობა მას სახიფათო მეტოქედ ხდის. ბენტ ბრწყინვალე სატურნირო მებრძოლია, დიდი ნებისყოფის პატრონი, შემმართებელი. ძალ ღრანდ ეამის, დიდებულად ატარებს ეხდშპილს და მაოლოდ მაშინ, როდესაც დანიელ მოჭადრაკეს ბრძოლის აზარტი ეუფლება, იგი ზოჯერ ზომიერების გრძნობას კარგავს".

სპასკმ ჯერეოვანი მიუზღო ყველა დანარჩენ უცხოელ გროსმაისტერს. მან აღნიშნა პორტიშის დიდი ერუდიცია და შეუპოვრობა, ნუნციერის სიმტკიცე (მან მხოლოდ ერთი პარტია წააგო, 2 მოიგო და 15 ყაიმით დაამთავრა). სავსებით გასაგები სიძნელეები, რომლებიც წლად ხვდათ 55 წლის რიშევსკისა და 56 წლის ნაიდორფს.

ძნელი ასახსენებია მსოფლიოს ჩემპიონის ტიბრანი პეტროსიანის დიდი სპორტული და შემოქმედებითი მარცხი. 6-7 ადგილები ათ მონაწილეს შორის — აი სრულიად მოულოდნელი ბედიგი ბედი მას შემდეგ, რაც პეტროსიანმა დამაჯერებლად სძლია მატჩში მსოფლიოს პირველობაზე სპასკის. მიმომხილველები პეტროსიანის მარცხს ნაწილობრივ დაღლილობით ხსნიან. ნაწილობრივ კი იმით, რომ მსოფლიოს ჩემპიონს ბევრად უფრო ეხერხება ბაგეზის ჩაკარება, ვიდრე ტურნირებისა. აი რას წერს ამის შესახებ თვით სპასკი: „ძალიან იოლია რომელიც ენებაკი მოჭადრაკის წარმატებისა თუ მარცხის ახსნა. მაგრამ ვინა საბრალია ამის ბაკეთებ? კარგახანია ცნობილია, რომ მარცხი საუკეთესო მოკაჭვრეა მომავალი წარმატებებისა. ეს ფაქტი, ალბათ, ბევრ ადამიანს ეზარებოდა. ეს ალბად ბევრ ადამიანს ეზარებოდა. ეს ალბად ბევრ ადამიანს ეზარებოდა. ეს ალბად